Міністерство освіти і науки України Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» Факультет інформатики та обчислювальної техніки Кафедра технічної кібернетики

Теорія автоматичного управління - 1

Комп'ютерний практикум №2

«Визначення часових та частотних характеристик автоматичних систем»

Перевірив:

ст. вик. каф. ТК Цьопа Н. В. Виконали:

Студенти групи IK-72 Мащенко Б. В. Мішенко Р. В.

Київ НТУУ «КПІ імені Сікорського» 2019

Частина 1

Варіант 9. Визначити часові характеристики **об'єкта управління САР**, передавальна функція якого має вигляд:

$$W(s) = \frac{Y(s)}{R(s)} = \frac{k}{1 + (1 + sT)} \tag{6}$$

Вихідні дані: k = 10, T = 0, 46.

Графік перехідної функції:

resultX = LaplaceTransform[HeavisideTheta[t], t, s];

[преобразование Лапласа [тета-функция Хевисайда]

resultW = 10/(1+0.46 s);

[преобразование Лапласа]

[преобразование Л

Графік імпульсно-перехідної функції:

Частина 2

1. Побудувати АЧХ та ФЧХ для заданих АФХ.

№ 3/п	Назва ланки	АФХ
1	Аперіодична ланка	$W(j\omega) = \frac{k}{j\omega T + 1}$
2	Інтегральна ланка	$W(j\omega) = \frac{k}{j\omega} = -j\frac{k}{\omega}$
3	Диференційна ланка	$W(j\omega) = j\omega k$
4	Коливальна ланка	$W(j\omega) = \frac{k}{1 - \omega^2 T^2 + j\omega 2\xi T}$
5	Форсуюча 1-го порядку	$W(j\omega) = k \left(1 + j\omega T \right)$
6	Форсуюча 2-го порядку	$W(j\omega) = k \left[\left(1 - \omega^2 T^2 \right) + j\omega 2\xi T \right]$

2. Дослідити як змінюються АЧХ та ФЧХ досліджуваних динамічних ланок при зміні коефіцієнта пропорційності (k, 2k, k/2), постійної часу (T_0, T_1, T_2) та коефіцієнта затухання $(\xi, 2\xi, \xi/2)$.

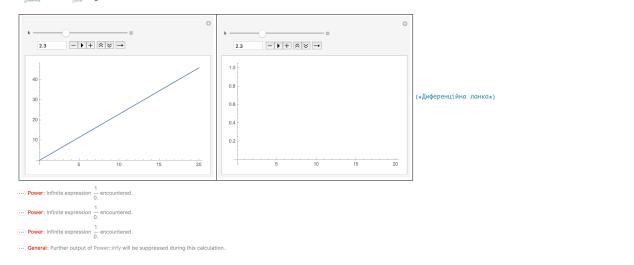
```
(*t0 = 0.42;
        t1 = 2.7*t0;
                    = 2.3;
         eS = 0.47;
        Grid
           \left\{\left\{\underset{\text{Instructional Tr. Instruction}}{\mathsf{Manipulate}}\left[\underset{\text{Formula Machiner to Linear parts of Complex Expand}}{\mathsf{Expand}}\left[\mathsf{Re}\left[\frac{k}{\mathtt{I} \star \mathtt{W} \star \mathtt{T} + \mathtt{I}}\right]\right]\right)^2 + \left(\underset{\mathsf{Instructional Tr. Instruction}}{\mathsf{Complex Expand}}\left[\mathtt{Im}\left[\frac{k}{\mathtt{I} \star \mathtt{W} \star \mathtt{T} + \mathtt{I}}\right]\right]\right)^2\right], \ \{\mathtt{W}, \ \mathtt{0}, \ \mathtt{20}\}\right], \ \{\mathtt{T}, \ \mathtt{0.294}, \ \mathtt{1.134}\},
                    \{k,\,kS\,/\,2,\,2*\,kS\} \Big],\, \underset{[aspertposare]}{\text{Manipulate}} \Big[ \underset{[pspertposare]}{\text{Plot}} \Big[ \underset{[aspertposare]}{\text{ArcTan}} \Big[ \frac{\text{ComplexExpand} \Big[\text{Im} \Big[\frac{k}{1*\text{W}*T+1}\Big]\Big]}{\text{ComplexExpand} \Big[\text{Re} \Big[\frac{k}{1*\text{W}*T+1}\Big]\Big]} \Big],\, \{w,\,0,\,20\} \Big],\, \{T,\,0.294,\,1.134\}, 
                    \{k, kS/2, 2*kS\}\}, Frame \rightarrow All
                                            -| | + | \approx | \approx | \rightarrow |
                       0.42
                                                                                                                                                              0.42
                                                                                                                                                                                   - ▶ + ≈ ≥ →
                                            - ▶ + ≈ ≥ →
                                                                                                                                                                                    - ▶ + ≈ ≥ →
                                                                                                                                                                                                                                                                                            (*Аперіодична ланка*)
                                                                                                                                                          -0.8
                  1.5
                                                                                                                                                          -1.0
                                                                                                                                                          -1.2
                  0.5
տ[-]:- Grid
                \Big\{ \Big\{ \underbrace{\mathsf{Manipulate}}_{\text{[paphwequ-learned]}} \Big[ \underbrace{\mathsf{ComplexExpand}}_{\text{[paphwequ-learned]}} \Big[ \underbrace{\mathsf{Re}}_{\text{[paphwequ-learned]}} \Big[ \underbrace{\mathsf{ComplexExpand}}_{\text{[paphwequ-learned]}} \Big[ \underbrace{\mathsf{Re}}_{\text{[paphwequ-learned]}} \Big] \Big\}^2 + \Big( \underbrace{\mathsf{ComplexExpand}}_{\text{[paphwequ-learned]}} \Big[ \underbrace{\mathsf{Im}}_{\text{[paphwequ-learned]}} \Big] \Big\}^2 \Big], \; \{ \texttt{w, 0, 20} \} \Big], \; \{ \texttt{k, kS / 2, 2 * kS} \} \Big], \; \{ \texttt{w, 0, 20} \} \Big], \; \{ \texttt{k, kS / 2, 2 * kS} \} \Big], \; \{ \texttt{m, 0, 20} \} \Big\}.
                         \begin{aligned} & \text{Manipulate} \Big[ \text{Plot} \Big[ & \text{ArcTan} \Big[ \frac{\text{ComplexExpand} \Big[ \text{Im} \Big[ \frac{k}{I_{\star W}} \Big] \Big]}{\text{ComplexExpand} \Big[ \text{Re} \Big[ \frac{k}{I_{\star W}} \Big] \Big]} \Big], \; \{\text{W, 0, 20}\} \Big], \; \{\text{k, kS/2, 2*kS}\} \Big] \Big\} \Big\}, \; \text{Frame} \rightarrow \text{All} \Big] \\ & \text{ComplexExpand} \Big[ & \text{Re} \Big[ \frac{k}{I_{\star W}} \Big] \Big] \Big], \; \{\text{W, 0, 20}\} \Big], \; \{\text{k, kS/2, 2*kS}\} \Big] \Big\} \Big\}, \; \text{Frame} \rightarrow \text{All} \Big] 
                                            - + \approx \Rightarrow \rightarrow
                                                                                                                                                                                 - + \approx \Rightarrow \rightarrow
                    1.2
                                                                                                                                                        0.8
                    1.0
                                                                                                                                                                                                                                                                                       (*Інтегральна ланка*)
                                                                                                                                                        0.6
                   0.8
                                                                                                                                                        0.4
                   0.6
                   0.4
                                                                                                                                                        0.2
                    0.2
```

//(-):= Grid

 $\{\{Manipulate[Plot[Sqrt[(ComplexExpand[Re[I*w*k]])^2 + (ComplexExpand[Im[I*w*k]])^2], \{w, 0, 20\}\}\}$

 $\{k,\,kS\,/\,2,\,2*\,kS\} \big], \, \underbrace{\text{Manipulate}}_{\text{[paputa op-inclusion]}} \Big[\underbrace{\text{Plot}}_{\text{[paputa op-inclusion]}} \Big[\underbrace{\text{ComplexExpand}}_{\text{[Im}[I*w*k]]} \Big], \, \{w,\,0,\,20\} \Big], \, \{k,\,kS\,/\,2,\,2*kS\} \Big] \Big\} \Big\},$

Frame → All

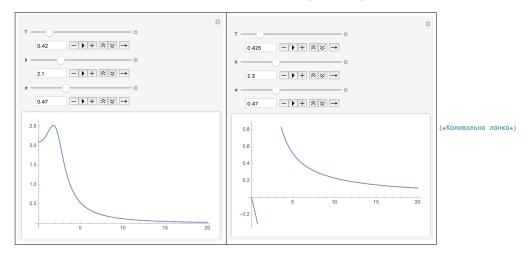

In[-]:= Grid

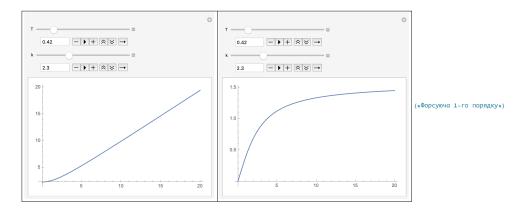
$ig\{ig\{$ Manipulateig[

 $\begin{aligned} & \text{Plot} \Big[\text{Sqrt} \Big[\Big(\text{ComplexExpand} \Big[\text{Re} \Big[\frac{k}{1 - w^2 * T^2 + I * w * 2 * e * T} \Big] \Big] \Big]^2 + \Big(\text{ComplexExpand} \Big[\text{Im} \Big[\frac{k}{1 - w^2 * T^2 + I * w * 2 * e * T} \Big] \Big] \Big]^2 \Big], \\ & \{ w, \, 0, \, 20 \} \Big], \, \{ T, \, 0.294, \, 1.134 \}, \, \{ k, \, kS \, / \, 2, \, 2 * kS \}, \, \{ e, \, eS \, / \, 2, \, 2 * eS \} \Big], \end{aligned}$

 $\{k, kS/2, 2*kS\}, \{e, eS/2, 2*eS\}\}\}$, Frame \rightarrow All

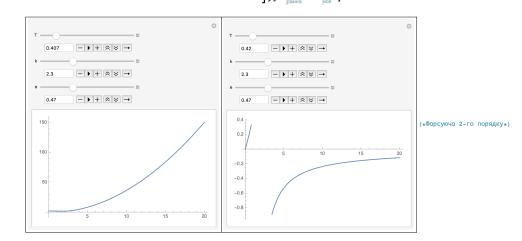


```
Grid
```


Infe]:= Grid

 $\left\{ \left\{ \underset{[papurosats]}{\text{Manipulate}} \left[\text{Plot} \left[\text{Sqrt} \left[\left(\text{ComplexExpand} \left[\text{Re} \left[\text{k} * \left(\left(1 - \text{w}^2 * \text{T}^2 \right) + \text{I} * \text{w} * 2 * \text{e} * \text{T} \right) \right] \right] \right)^2 + \left(\text{ComplexExpand} \left[\text{Im} \left[\text{k} * \left(1 + \text{I} * \text{w} * \text{T} \right) \right] \right] \right)^2 \right], \\ \left\{ \text{W, 0, 20} \right\} \right], \left\{ \text{T, 0.294, 1.134} \right\}, \left\{ \text{k, kS/2, 2*kS} \right\}, \left\{ \text{e, eS/2, 2*eS} \right\} \right], \\ \text{Manipulate} \left[\text{Plot} \left[\text{ArcTan} \left[\frac{\text{ComplexExpand} \left[\text{Im} \left[\text{k} * \left(\left(1 - \text{w}^2 * \text{T}^2 \right) + \text{I} * \text{w} * 2 * \text{e} * \text{T} \right) \right] \right]}{\text{ComplexExpand} \left[\text{Re} \left[\text{k} * \left(\left(1 - \text{w}^2 * \text{T}^2 \right) + \text{I} * \text{w} * 2 * \text{e} * \text{T} \right) \right] \right]} \right], \left\{ \text{w, 0, 20} \right\} \right], \left\{ \text{T, 0.294, 1.134} \right\}, \\ \left\{ \text{k, kS/2, 2*kS} \right\}, \left\{ \text{e, eS/2, 2*eS} \right\} \right] \right\}, \text{Frame} \rightarrow \text{All} \right]$

Висновок: Внаслідок виконання практикуму наглядно можливо як на систему впливає перехідна та імпульсно-перехідна функція. Можна побачити, що перехідна функція має лінійно-зростаючий характер. А імпульсно-перехідна — більш квадратичний характер

Внаслідок виконання практикуму наглядно можливо побачити як впливає на систему зміна коефіцієнтів передаточної функції. Так, як передаточна функція — функція, що описує залежність виходів деякої динамічної лінійної стаціонарної системи від її входів, то від зміни її коефіцієнтів буде залежати поведінка самої системи. Як можна побачити на графіках вище, при додатному коефіцієнті передаточної функції графіки перехідної та імпульсної функцій зростають. А при від'ємному коефіцієнті — спадають.

Чим більше коефіцієнт, тим повільніше система реагує на ОУ і тим більше зусиль треба для того, щоб привести ОУ у новий стан.